

PRAK-
SOM
DO
POS-
LA

Izdavač:

smartKOLEKTIV

Alekse Nenadovića 34

PRAKSOM DO POSILA

Programi radnih praksi
u kompanijama članicama
Foruma poslovnih lidera Srbije

PREUZMINEŠTO!

Ova brošura je deo projekta PREDUZMINEŠTO! koji SMart Kolektiv realizuje u partnerstvu sa Forumom poslovnih lidera i organizacijom Inicijative u okviru konkursa za implementaciju Nacionalne strategije za mlade Ministarstva omladine i sporta Republike Srbije.

Cilj projekta je uvođenje i razvoj inovativnih modela podrške biznis sektora mladima koji: a) pokreću vlastiti biznis (kroz program biznis mentorstva) i b) kojima su potrebna praktična iskustva za uspešno otpočinjanje karijere (kroz program radnih praksi u kompanijama).

S obzirom na to da nezaposlenost predstavlja jedan od najteže rešivih problema u Srbiji, a da najveće učešće u registrovanoj nezaposlenosti, posmatrano prema godinama starosti, imaju mladi, podrška rešavanju ovog problema nameće se kao značajna tema svim kompanijama koje žele da posluju odgovorno u Srbiji danas. Forum Poslovnih Lidera, kao prva mreža društveno odgovornih kompanija u Srbiji, odazvao se inicijativi SMart Kolektiva da se uključi u realizaciju projekta „Preduzminešto!“. U okviru Foruma formirana je radna grupa za podršku zapošljavanju mladih koju čine predstavnici kompanija KPMG, Državna lutrija Srbije, Holcim i U. S. Steel. Radna grupa se bavi sprovođenjem programa biznis mentorstva za mlade preduzetnike i unapređenjem programa radnih praksi u kompanijama kroz organizovanje HR radionica i deljenje najboljih praksi i iskustava u ovoj oblasti.

Пројекат "ПРЕДУЗМИНЕШТО" финансира
Министарство омладине и спорта, Република Србија

U današnjem, veoma kompetitivnom svetu, priprema za početak karijere više ne znači samo beleženje dobrih ocena u indeksu. Kompanije žele da privuku najbolje radnike, a to obično podrazumeva i nešto više od zagledanja u indekse kandidata. Da biste ispunili očekivanja poslodavaca, potrebno je da pokažete određene veštine, u nekim slučajevima veoma specifične, ali najčešće ipak prilično opšte – spisak se može naći u svakom uputstvu za traženje posla. Veoma često tražene veštine nisu iz „porodice“ urođenih; potrebno ih je steći, i to nigde drugde nego na nekom poslu. Sad, ostatak ovog uvodnika odmotava se sam po sebi: Gde da steknete potrebne veštine, ako su one već uslov da se dobije neki posao? Nadamo se da ćete odgovor naći, između ostalog, i u ovoj brošuri.

B92

Opšti podaci o kompaniji

Naziv: **RDP B92**

Delatnost: medijska kompanija

Broj zaposlenih: 320

Kontakt podaci za upite o praksama

Kontakt osoba: Ljiljana Nešković,
direktorka za ljudske resurse

Adresa: Bulevar Z. Đinđića 64, N. Beograd

Telefon: 011 301 2000/3236

Mail: ljudski.resursi@b92.net

Web: www.b92.net

Delimo sa vama više od 20 godina neprocenjivog medijskog iskustva!

Informisanje o praksi

B92 svoj program studentskih praksi promovira putem organizovanih studentskih poseta kompaniji, kao i na Sajmu praksi. Osim toga, kompanija ima dobru saradnju sa fakultetima, kako neformalnu tako i formalnu, u vidu potpisanih ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji.

Uslovi za kandidate i obrazovni profili praktikanata

Uslovi koje bi kandidat trebalo da ispuni uglavnom zavise od sektora, odnosno radnog mesta na kome će student obavljati praksu. Uobičajeno je da svi kandidati znaju osnove rada na računaru i engleski jezik.

Kompanija B92 omogućava sticanje praktičnih znanja, pre svega, studentima, ali u nekim slučajevima i srednjoškolcima. Prakse se organizuju za srednje škole tehničkog usmerenja (srednje elektrotehničke škole, na primer), dok se na praksu za studente uglavnom primaju studenti privatnih i državnih fakulteta koji obrazuju novinare, snimatelje, montažere, producente, dizajnere i IT kadrove (Elektrotehnički, Prirodno-matematički, Fakultet organizacionih nauka, Ekonomski, Fakultet političkih nauka, Fakultet dramskih umetnosti, ostali fakulteti društvenih nauka i mnogi drugi). Iako se na praksu primaju i diplomci, prednost imaju studenti, i to pre svega studenti završnih godina onih fakulteta čije je obrazovanje relevantno za dato radno mesto. Insistira se na odgovarajućem formalnom obrazovanju, pa se tako za praksu na poziciji novinara primaju gotovo isključivo studenti novinarstva.

Trajanje prakse, radno vreme, plaćanje i ugovori

Prakse se organizuju tokom cele godine, u zavisnosti od potreba i mogućnosti kompanije. Trajanje prakse takođe zavisi od potreba kompanije, ali i od potreba studenata, odnosno od programa fakulteta. Praksa može da traje od nekoliko nedelja do godinu dana. Uobičajen program radne prakse traje petnaest radnih dana i organizuje se za grupe od po pet studenata, koji su angažovani puno radno vreme. Praksa u RDP B92 nije plaćena, i praktikanti sa kompanijom ne potpisuju ugovor, već se evidentiraju popunjavanjem internog formulara.

Kako i kada se prijaviti

S obzirom na to da se radne prakse za studente organizuju tokom cele godine, ne postoje unapred definisani rokovi za aplikaciju. Studenti koji se prijave na praksu u određenom sektoru u trenutku kada za njeno organizovanje nema mogućnosti bivaju kontaktirani čim se za to ukaže prilika, ukoliko je to sa njima dogovoreno, ili dobijaju savet i preporuku.

Kako se za prakse ne raspisuje konkurs, uobičajeno je da se studenti individualno prijavljuju, tako što pošalju prijavu na e-mail: ljudski.resursi@b92.net, ili da zahtevaju od profesora, asistentata ili organizatora nastave na svojim fakultetima da se organizovano najave kompaniji.

Prijava treba da sadrži CV (na srpskom za studente iz Srbije ili na engleskom za strane studente) i motivaciono pismo, u kome se, između ostalog, navode oblasti interesovanja.

Proces selekcije

Selekcija se vrši skriningom biografija i motivacionih pisama, nakon čega se sa odabranim kandidatima obavljaju intervjui.

Sadržaj prakse

Sadržaj prakse zavisi od obrazovnog profila i interesovanja studenata, nastavnim planom predviđenog sadržaja prakse, kao i od potreba kompanije u datom trenutku. Takođe, u zavisnosti od prethodno definisanih zahteva, kao i od perioda

koji će studenti provesti u stručnom usavršavanju, praksa se odvija u jednom ili u nekoliko različitih sektora. Studenti su naviše zainteresovani za praksu na televiziji, a znatno manje za praksu na radiju i u veb timu. Praksa se najčešće organizuje individualno ili za manju grupu studenata sličnih interesovanja. O njihovoj praksi se stara mentor koji ih upućuje u načine funkcionisanja kompanije, daje im konkretne zadatke, kao i detaljne instrukcije za njihovo obavljanje. Npr. praktikanti u Informativnom programu angažovani su na prikupljanju i selekciji podataka, pripremi anketa ili TV priloga i drugim sličnim poslovima. Mentor ne ocenjuje njihov rad, već ga konstantno prati, savetujući ih na šta da obrate pažnju i ukazujući im na propuste. Obuke i usavršavanja koje firma organizuje za svoje zaposlene uglavnom su uskostručne, i kao takve nisu prilagođene praktikantima.

Nakon prakse

Studenti nakon završene prakse nemaju obaveze prema kompaniji. Praktikanti dobijaju uverenje o završenoj praksi i preporuku mentora po potrebi i zaslugi. Kroz program radne prakse kompanija je započela saradnju sa velikim brojem trenutno zaposlenih novinara, snimatelja, montažera, dizajnera itd. Tokom 2009. godine, program prakse u RDP B92 prošlo je ukupno 44 osobe od kojih je jedna stupila u stalni radni odnos, a jedna počela da radi honorarno. Ranijih godina, pre najnovije krize, veći broj praktikanata ostajao je u kompaniji posle obavljene prakse.

Drugi programi namenjeni studentima

Osim programa radnih praksi, kompanija ne organizuje druge programe namenjene studentima. Studentima je omogućen obilazak firme ili pojedinih sektora, upoznavanje sa njihovim funkcionisanjem, kao i sa menadžerima i poznatim licima i glasovima, zvezdama B92.

Pored konkretnog projekata i zadataka na kojima će raditi tokom prakse, studenti kroz program prakse u kompaniji Coca Cola Hellenic imaju priliku da se upoznaju sa osnovnim pravilima i procedurama kompanije, da uvide kako funkcioniše komunikacija između sektora, koji su tipični problemi u sektoru u kome se radi praksa kao i da uvide kompleksnost funkcionisanja sistema kakav je Coca Cola Hellenic.

Informisanje o praksi

Zainteresovani studenti informacije o praksi u kompaniji Coca Cola Hellenic Srbija mogu naći na oglasnim tablama i internet stranicama fakulteta.

Uslovi za kandidate i obrazovni profili praktikanata

U programu radnih praksi Coca-Cola Hellenic Srbija usmerena je pre svega na Fakultet organizacionih nauka, Mašinski fakultet, Ekonomski fakultet i tehničke fakultete. Na praksu najčešće dolaze studetni treće ili četvrte, odnosno završne godine studija. Od studenata se očekuje osnovni nivo znanja engleskoj jezika, osim ukoliko projekat ne zahteva napredniji nivo, kao i poznavanje MS office paketa. U zavisnosti od projekta ili službe u kojoj se on realizuje, od studenata se može tražiti i poznavanje drugih kompjuterskih aplikacija, baza podataka, obrade fotografije i slično.

Trajanje prakse, radno vreme, plaćanje i ugovori

Praksa u Coca-Coli Hellenic Srbija organizuje se tokom cele godine. Praksa u kompaniji traje najmanje nedelju dana, u za-

Opšti podaci o kompaniji

Naziv: **Coca Cola HBC AD Zemun**

Delatnost: proizvodnja i prodaja robe široke potrošnje

Broj zaposlenih: 1500

Kontakt podaci za upite o praksama

Kontakt osoba: Bojana Gaković

Adresa: Batajnički drum 14-16, Beograd

Telefon: 011 377 1392

Mail: bojana.gakovic@cchellenic.com

Web: www.coca-colahellenic.rs

visnosti od potreba kompanije i programa fakulteta. Radno vreme na praksi takođe zavisi od potreba projekata na kojima su praktikanti angažovani, a može biti puno ili skraćeno (5 časova). Praksa se za sada organizuje samo u Beogradu. Praksa u kompaniji Coca-Cola Hellenic Srbija nije plaćena. Studentima je tokom trajanja prakse obezbeđen topli obrok u kompanijskoj kantini. Praktikanti ne potpisuju ugovor s kompanijom, ali potpisuju *Izjavu o poverljivosti* kojom se obavezuju na čuvanje podataka kojima su imali pristup tokom trajanja prakse.

Kako i kada se prijaviti

Ne postoje unapred određeni rokovi za prijavljivanje na praksu. Studenti se mogu prijaviti direktno, slanjem biografije i kopije indeksa na mail, ili preko svog fakulteta, a po objavljenom konkursu. Prijave se šalju na srpskom ili engleskom jeziku.

Proces selekcije

Selekcija kandidata se vrši na osnovu pregleda dospelih prijavi i telefonskog intervjua. Za pojedine prakse je organizovan i kraći intervjua.

Sadržaj prakse

Prilikom dolaska na praksu u kompaniju Coca-Cola Hellenic Srbija studenti obavezno dobijaju mentora čija je uloga da im daje zadatke, prati njihov rad i pruža potrebnu podršku. Program prakse je organizovan tako da uvek postoji konkretan projekat na kome su praktikanti angažovani, ali se mentori trude da studente upoznaju i sa ostalim delatnostima sektora. Pored mentora, studentima je uvek na usluzi i zadužena osoba iz sektora za obuku i razvoj, kojoj se mogu obratiti za bilo kakvu vrstu pomoći i pitanja o kompaniji. Praksa se odvija u jednom ili više sektora, u zavisnosti od projekta. Studenti na praksi imaju obavezu da poštuju dogovorenu satnicu i aktivnosti. Primeri aktivnosti koje se trenutno obavljaju na praksi su administracija razvojnih aktivnosti zaposlenih, administracija dokumenata o zaposlenima, administracija trening baze, kreiranje tehničkih uputstava u okviru projekta u proizvodnji, praćenje i analiza procesa priprema tehničkih uputstava za zaposlene i slično.

Nakon prakse

Nakon završetka prakse studenti imaju obavezu da popune evaluacioni list o praksi. Studenti dobijaju potvrdu o obavljenoj praksi, kao i popunjeni formular sa fakulteta, ukoliko ga imaju. Po potrebi i zaslugama, praktikanti mogu dobiti i preporuku kompanije.

Drugi programi namenjeni studentima

Kompanija Coca-Cola Hellenic Srbija pokrenula je 2006. godine dugoročni program **Coca-Cola Talenti**, u partnerstvu sa Ministarstvom prosvete Republike Srbije. Program je namenjen najboljim studentima, s ciljem proširivanja perspektiva za njihov profesionalni razvoj u zemlji, kroz pružanje stručne i finansijske pomoći i dugoročno investiranje u njihovo znanje i razvoj. Konkurs se otvara svake godine u oktobru i to na zajedničkoj konferenciji za medije koju drže kompanija, Ministarstvo prosvete i Rektorat Univerziteta u Beogradu. Sve informacije u vezi s konkursom studentima su dostupne na posebno kreiranom sajtu za ovaj program www.cchellenic-talents.rs, ali i na oglasnim tablama fakulteta, sajtovima studentskih organizacija, facebook-u, preko mai-

ling lista studentskih organizacija, u štampi, na radiju, kao i u studentskim domovima. Konkurs je otvoren četiri nedelje, nakon čega se obavlja selekcija studenata koja je dizajnirana tako da obezbedi prepoznavanje onih kandidata koji imaju potencijal da izrastu u buduće poslovne lidere. Do sada je 21 talenat u kompaniji Coca-Cola Hellenic Srbija prošao 40 sati obuke iz oblasti komunikacija, uloge rukovodioca i situacionog rukovođenja. Kandidati su takođe bili angažovani i na konkretnim projektima, najbližim njihovom obrazovanju. Po završetku projekta, talenti su imali priliku da zajedno sa dodeljenim mentorima prezentuju svoj rad najvišem rukovodstvu kompanije.

Koncentrišući se na razvoj lokalnih talenata za trenutne i buduće menadžerske pozicije, Coca-Cola Hellenic Srbija razvila je program **Graduate Trainee** koji se već pokazao uspešnim. Polaznici su talentovani ljudi zainteresovani da se kao naši zaposleni razvijaju u buduće vođe u svetu biznisa. Pripravnici prolaze kroz intenzivne programe razvoja u kojima stiču veštine potrebne za rad u kompaniji. Program traje do godinu dana, tokom kojih pripravnici imaju mogućnost da rade u različitim sektorima, učestvuju u implementaciji aktuelnih projekata, kao i da prolaze intenzivne obuke za razvoj menadžerskih veština. Posle završetka programa, uspešni pripravnici dobijaju mogućnost da postanu deo tima Coca-Cola Hellenic Srbija. U sadašnjoj strukturi menadžmenta Coca-Cola Hellenic Srbija na nekim od najviših pozicija nalaze se ljudi koji su se pridružili kompaniji upravo kroz ovaj program.

Kompanija takođe aktivno podržava inicijative studentske organizacije AIESEC, te učestvuje u programima **Developing Leaders Day** i **Responsible Youth – Sustainable Future**, kao i organizacije Estiem, sa kojom saraduje na **Case study show-u** od samog osnivanja.

Kompanija je uspostavila i stratešku saradnju sa Fakultetom organizacionih nauka, koja podrazumeva šest programa namenjenih studentima ovog fakulteta: **Real cases, Marketing Impact Team, Strukturiran program prakse, Posete fabrici, Istraživanja za potrebe seminarskih i diplomskih radova** i **Pre-davanja na fakultetu**.

DROGA KOLINSKA

***Rast, hrabrost, istina,
poverenje i zabava
– to su putokazi na
našem zajedničkom
putu!***

Informisanje o praksi

Informacije o radnim praksama kompanija Droga Kolinska objavljuje preko Centra za razvoj karijere, Nacionalne službe za zapošljavanje, sajta Infostud kao i na relevantnim fakultetima. Kompanija takođe nastoji da program praksi predstavi na svim relevantnim manifestacijama poput Sajma praksi, Career Days-a, Job faira-a itd.

Opšti podaci o kompaniji

Naziv: **Grupa Droga Kolinska**

Delatnost: **Grupa Droga Kolinska u Srbiji
posluje kroz brendove tri pravna lica:**

1. **Grand Prom**, Društvo za proizvodnju, promet i usluge, 463 zaposlenih
2. **Soko Štark**, Društvo za proizvodnju konditorskih proizvoda, 1045 zaposlenih
3. **Palanački kiseljak**, Društvo za proizvodnju i promet mineralne vode i bezalkoholnih pića, 80 zaposlenih

Kontakt podaci za upite o praksama

Kontakt osoba: Marija Lazić

Adresa: Kumodraška 249, Beograd

Telefon: 011 395 6279

Mail: marija.lazic@drogakolinska.com

Web: www.drogakolinska.si/rs

Uslovi za kandidate i obrazovni profili praktikanata

Osim za studente, kompanija Droga Kolinska organizuje programe prakse i za srednjoškolce, ali i za absolvente, doktorante ili mlade diplomce. Na praksu za srednjoškolce najčešće se prijavljuju učenici poljoprivredne, hemijske ili tehnološko-prehrambene škole. Što se studenata tiče, za praksu su najviše zainteresovani studenti Poljoprivrednog, Tehnološkog, Ekonomskog i Fakulteta organizacionih nauka. Kompanija će i ubuduće omogućavati sticanje praktičnih iskustava onim studentima koji imaju potrebu da se usavršavaju u oblasti u

kojoj Droga posluje (na primer studentima Hemije i Mikrobiologije). Znanja i veštine koja bi kandidati trebalo da poseduju razlikuju se u zavisnosti od toga u kom sektoru će obavljati praksu. Ipak, od studenata se očekuje poznavanje rada na računaru (MS Office) i znanje engleskog jezika, dok je poznavanje slovenačkog jezika prednost.

Trajanje prakse, radno vreme, plaćanje i ugovori

Praksa za studente u Drogi Kolinskoj organizuje se tokom cele godine. Što se srednjoškolaca tiče, praksa se organizuje najčešće u maju, u saradnji sa predmentim profesorima. Trajanje prakse trenutno zavisi od toga koliko program određene škole, odnosno fakulteta to propisuje. Studenti – praktikanti u kompaniji Droga Kolinska rade puno radno vreme i za to su plaćeni. Prilikom stupanja na praksu, studenti potpisuju *Ugovor o stručnom usavršavanju*, koji preciznije objašnjava prava i obaveze praktikanta, ali i odnos praktikanta i poslodavca.

Kako i kada se prijaviti

Uobičajeno je da fakulteti putem e-maila pošalju kompaniji dopis/zahtev u kome navode broj studenata zainteresovanih za obavljanje prakse u Drogi Kolinskoj, kao i ostale opšte podatke o studentima i željenom programu prakse. Ukoliko se kandidati prijavljuju individualno, potrebno je da dostave CV, motivaciono pismo, overenu potvrdu da su redovni studenti, prosek ocena, a po želji i preporuku profesora.

Proces selekcije

Selekcija se vrši po principima zvanične selekcionere, koja važi i za kandidate zainteresovane za rad u kompaniji. Nakon skrininga biografija sledi provera sposobnosti kroz različite testove ličnosti, znanja i veština. Sa kandidatima koji prođu prvi krug selekcije obavljaju se intervjui, što predstavlja poslednji korak u izboru praktikanata.

Sadržaj prakse

Sadržaj prakse uglavnom zavisi od zahteva budućih praktikanata, pa se u odnosu na potrebe kompanije pravi dogovor o programu prakse, ukoliko to nije unapred određeno planom

i programom fakulteta odnosno srednje škole. Studenti najpre dostavljaju teme, odnosno željeni program prakse, čime najavljuju kakva obuka im je potrebna i koja oblast ih interesuje. Prva obuka koju svi dobiju je *Obuka o zaštiti na radu*. Nakon što prođu ovu obuku, grupi praktikanata koja ima isti program prakse ili ista interesovanja dodeljuje se mentor, koji sve vreme prati i evaluira njihov rad, podučava ih svim neophodnim veštinama i znanjima i daje im zaduženja. U početku su to zaduženja koja ne podrazumevaju visok stepen odgovornosti (uglavnom administrativni poslovi), ali se praktikantima vremenom, uz nadzor mentora, daju i zadaci sa većim stepenom odgovornosti.

Nakon prakse

Studenti nemaju obaveze prema kompaniji nakon završene prakse, ali uglavnom samoinicijativno obaveste kompaniju o ishodu prakse, utiscima ili oceni, ukoliko je u pitanju bio projekat za fakultet. Praktikanti na zahtev mogu da dobiju preporuku kompanije, ako su ostavili dobar utisak tokom obavljanja prakse. U prethodnoj godini na praksi je bilo 118 učenika srednjih škola i fakulteta, od kojih je troje stupilo u stalni radni odnos.

Drugi programi namenjeni studentima

Kompanija planira da od aprila 2010. godine uvede nove programe namenjene studentima i mladim diplomcima, kao i da unapredi već postojeći program radnih praksi, u smislu formalnije strukture i sadržaja progama, kao i rokova i načina aplikacije. Osim toga, kompanija planira da organizuje *Program opšte integracije za praktikante* koji se trenutno organizuje samo za pripravnike i novozaposlene. Kroz ovaj program praktikanti će imati priliku da se tokom nedelju dana informišu o svakom sektoru, načinu funkcionisanja kompanije i njenoj korporativnoj kulturi. Potom će se, u skladu sa njihovim potrebama, za praktikante organizovati poseta različitim ispostavama. Pored novčane naknade koja pokriva troškove hrane i prevoza, kompanija planira da budućim praktikantima obezbedi i osiguranje za vreme obavljanja prakse.

Opšti podaci o kompaniji

Naziv: Holcim (Srbija) d.o.o

Delatnost: Holcim (Srbija) d.o.o. je fabrika cementa sa registrovanom delatnosti iz oblasti proizvodnje cementa i gotovih betona. Holcim (Srbija) d.o.o. je deo Holcim grupe, jednog od najvećih svetskih proizvođača cementa i agregata (drobljenog kamena, šljunka i peska) kao i gotovih betona i asfalta. Holcim Grupa posluje u oko 70 zemalja na svim kontinentima.

Broj zaposlenih: oko 420

Kontakt podaci za upite o praksama

Kontakt osoba: Jasna Popović

Adresa: Koste Racina 16, Beograd

Telefon: 011 360 6010

Mail: jasna.popovic@holcim.com

Web: www.holcim.rs

Na Vas gledamo ne samo kao na studente, praktikante i potencijalne zaposlene, već kao na najbolje partnere koji će nas učiniti još boljim. Cilj nam je da osnovne vrednosti Holcima – Snaga. Stvaranje. Strast. postanu i Vaše vrednosti koje ćete sa ponosom prihvatiti i prenositi.

Informisanje o praksi

Informacije o praksi u Holcimu studentima su dostupne na manifestacijama poput Job Fair-a, Career Days-a, ali i na prezentacijama i radionicama koje kompanija organizuje na fakultetima, kroz koje promoviše i svoje programe namenjene studentima. Kompanija saraduje sa srednjim školama u Paraćinu, ali i sa relevantnim fakultetima Univerziteta u Nišu i Beogradu, kao i sa studentskim organizacijama.

Uslovi za kandidate i obrazovni profili praktikanata

Prakse za srednjoškolce (ekonomske, tehnološke, hemijske škole) organizuju se u Paraćinu. Za studente završnih godina i postdiplomce kompanija takođe organizuje prakse uglavnom u Paraćinu, budući da oko 90% ukupnog broja zaposlenih radi u tom gradu. Praktikanti u Holcimu su uglavnom studenti završnih godina Građevinskog, Saobraćajnog, Tehnološkog, Fakulteta zaštite na radu, Elektrotehničkog, Ekonomskog, Fakulteta organizacionih nauka i drugih relevantnih fakulteta. Preduslovi za praksu su znanje engleskog jezika i dobro snalaženje u Windows okruženju.

Trajanje prakse, radno vreme, plaćanje i ugovori

U 2010. godini program studentskih praksi biće organizovan tokom cele godine, u skladu sa potrebama praktikanata, odnosno zahtevima studijskog programa i u saglasnosti sa mentorima. Praksa obično traje od mesec dana do tri meseca, a u zavisnosti od raspoloživosti studenta može biti na bazi punog radnog vremena. Praksa nije plaćena, ali su studentima pokriveni troškovi prevoza i hrane.

Kako i kada se prijaviti

Pošto se program radnih praksi za studente organizuje tokom cele godine, ne postoje određeni rokovi za prijavljivanje. Da bi se prijavili za praksu u Holcimu, kandidati treba da dostave CV i motivaciono pismo na engleskom jeziku.

Proces selekcije

Nakon pregledanja biografija, sa odabranim kandidatima se obavljaju intervjui. Kandidati koji se pokažu kao uspešni počinju sa stručnom praksom u trajanju od najviše tri meseca.

Sadržaj prakse

Detaljan plan prakse pravi se u skladu sa vremenskim periodom koji će praktikanti provesti u kompaniji. Rad praktikanata prate mentori i supervizori. Na početku programa praktikanti se upoznaju sa ciljevima, programom i planom rada. Praktikanti se najčešće bave studijom slučaja ili projektom baziranim na realnom problemu sa kojim se kompanija suočava u svom poslovanju, a koji je prilagođen njihovom znanju i iskustvima. Mentori na dnevnom nivou prate rad praktikanata i informišu ih o tome koliko je kompanija zadovoljna njihovim radom. Svi praktikanti dobijaju *Obuku o zaštiti na radu* i tokom prve nedelje trajanja prakse upoznaju se sa načinom rada kompanije. Za praktikante se organizuje i poseta od minimum pet radnih dana drugom odeljenju kompanije koje praktikantima može biti od značaja.

Nakon prakse

Na kraju prakse od praktikanata se traže informacije o njihovom iskustvu u Holcimu, kako bi se ispitali mogući načini unapređenja programa. Ako nakon obavljene stručne prakse kandidat bude ocenjen kao Holcim potencijal i ako u tom trenutku postoji potreba za kadrom tog profila u kompaniji, primenjuje se puna procedura regrutacije.

Drugi programi namenjeni studentima

Osim programa radnih praksi kompanija Holcim organizuje program za talentovane studente i postdiplomce (**Baza Talenata/Talent pool**), za koji se raspisuje konkurs na nivou cele Srbije. Najuspešniji kandidati, nakon što prođu različite selekzione faze, dobijaju stipendije, praksu ili zaposlenje u Holcimu. Tokom prošle godine sedam talentovanih mladih ljudi, od njih sedamnaest koji su prošli ovaj program, stupilo je u stalni radni odnos u kompaniji. U 2010. godini raspisivanje konkursa za talente planirano je za jun ili jul.

Opšti podaci o kompaniji

Naziv: **KPMG d.o.o. Beograd**

Delatnost: Računovodstveni i knjigovodstveni poslovi i poslovi kontrole; savetodavni poslovi u vezi sa porezom

Broj zaposlenih: 144

Kontakt podaci za upite o praksama

Kontakt osoba: Julijana Zubić

Adresa: Kraljice Natalije 11

Telefon: 011 20 50 576

Mail: jzubic@kpmg.com

Web: info@kpmg.rs

Praksa u KPMG-u: tvoj prvi korak ka uspešnoj karijeri.

Informisanje o praksi

O praksi u KPMG-u najviše se može saznati na prezentacija-ma koje se organizuju na fakultetima kao i na manifestacijama poput Career Days-a i Sajma praksi. KPMG svake godine organizuje radionice na fakultetima, pre svega na Ekonomskom fakultetu i Fakultetu organizacionih nauka, ali i na privatnim fakultetima srodne delatnosti. Osnovne podatke o programu stručnih praksi studenti mogu da nađu i na web stranicama kompanije.

Uslovi za kandidate i obrazovni profili praktikanata

Minimalni uslov je upisana treća godina studija, mada se preporučuje da kandidati dođu na praksu u toku završne godine studija ili apsolvetskog staža. Od kandidata se očekuje znanje engleskog jezika i osnovno znanje iz finansija i računovodstva. Poznavanje rada na računaru se podrazumeva. Do sada su se na praksu u KPMG-u uglavnom prijavljivali studenti Ekonomskog fakulteta, Fakulteta organizacionih nauka i drugih fakulteta ekonomskog usmerenja, kao što su privatni fakulteti Singidunum, Megatrend i FEFA. Često su na praksi i studenti sa inostranih univerziteta (Bocconi, CEU i sl.), a kompanija planira da u praksu ubuduće uključi i studente nekih drugih fakulteta, kao što su Matematički ili Elektrotehnički fakultet.

Trajanje prakse, radno vreme, plaćanje i ugovori

Praksa u KPMG-u se organizuje u periodu od novembra do maja, kada ima najviše posla i kada praktikanti mogu najviše da nauče. U toku ovog perioda kroz program prakse prođu tri grupe praktikanata (min 20 studenata). Program stručne prakse u KPMG-u traje dva meseca, tokom kojih praktikanti rade puno radno vreme. Vodi se računa o potrebama studenata, pa se može desiti, ukoliko je programom fakulteta predviđeno drugačije, da praksa traje i duže. Praksa je plaćena, plaćanje se reguliše preko omladinskih zadruga, a sam ugovor sa omladinskom zadrugom podrazumeva i osiguranje. Praktikanti sa kompanijom potpisuju *Ugovor o obavljanju prakse i čuvanju poverljivosti podataka*.

Kako i kada se prijaviti

Najviše biografija kompanija dobija na Sajmu prakse i Career Days-u, a studenti se tokom cele godine mogu prijaviti slanjem biografija elektronskim putem. Najbolje vreme za prijavljivanje je kraj avgusta, budući da se tada počinje sa procesom selekcije kandidata za praktikante i pripravnike. Za prijavljivanje je dovoljno poslati samo biografiju na srpskom ili engleskom jeziku.

Proces selekcije

Ceo sistem prakse u KPMG-u je proceduralno definisan, pa samim tim i selekcija kandidata. Nakon selekcije CV-jeva organizuje se testiranje engleskog jezika i znanja iz oblasti ekonomije (pitanja iz finansija, računovodstva i sl.). Na osnovu rezultata testiranja biraju se najuspešniji kandidati, koji dobijaju priliku da se dva meseca, u unapred dogovorenom periodu, stručno usavršavaju.

Sadržaj prakse

Pred započinjanje prakse budući praktikanti dobijaju sve neophodne informacije o kompaniji, korporativnoj kulturi, pravilima, propisima i procedurama u KPMG-u. Program radne prakse koncipiran je na isti način kao pripravnčki program (s tom razlikom da pripravnčki program traje godinu dana, a praksa svega dva meseca), tako da u prva dva meseca

praktikanti i pripravnici imaju ista zaduženja. Ono po čemu su pripravnčki i program radne prakse u KPMG-u drugačiji od programa ove vrste u drugim kompanijama jeste takozvani „sistem blizanaca“. Svaki praktikant po dolasku u kompaniju dobija svog „blizanca“, odnosno malo starijeg kolegu koji sve vreme brine o njemu i prati njegov rad. Blizanac i praktikant odlaze zajedno kod klijenata i blizanac upućuje praktikanta u osnove posla. Od obima posla koji firma ima u periodu prakse zavisi i to na koliko će projekata praktikant biti angažovan. Tokom dvomesečne prakse, saradujući sa različitim ljudima u firmi, praktikanti postaju punopravni članovi revizorskih timova. Praktikanti imaju i mogućnost da učestvuju u internim obukama i treninzima, kao i svi zaposleni, ukoliko kompanija organizuje treninge u periodu njihove obuke.

Nakon prakse

Nakon završene prakse, od kolega sa kojima su praktikanti direktno saradivali traži se da evaluiraju njihov rad. Evaluacija podrazumeva različite aspekte: od „prvog utiska“ i komunikacijskih veština, zainteresovanosti za rad i napredak, do tehničkog i stručnog znanja praktikanata. Ceo proces je veoma transparentan, a evaluacija veoma detaljna. Tokom prakse blizanac svakodnevno evaluiira rad praktikanata. Od praktikanata se nakon završene prakse ne očekuje formalni izveštaj, ali se traži da pismeno opišu svoja iskustva. Ona su od velikog značaja za kompaniju, a pre svega za blizance, pošto za njih studentska praksa predstavlja svojevrstan praktičan trening delegiranja i rukovođenja. Kandidatima koji su pokazali stručnost, predanost i upornost, biva ponuđen stalni radni odnos. Prema aktualnim podacima, čak 40% od ukupnog broja praktikanata nakon obavljene prakse zaposli se u KPMG-u.

Drugi programi namenjeni studentima

Osim pripravnčkog i programa radne prakse, kompanija organizuje **radionice i prezentacije na fakultetima**. Povremeno na poziv nekog fakulteta zaposleni iz KPMG-a studentima drže **predavanja** iz svih oblasti poslovanja kompanije.

PHILIP MORRIS d.o.o. BEOGRAD

***Kao ogranak
međunarodne kompanije
Philip Morris International
(PMI), DIN Philip Morris
pruža mogućnost sticanja
relevantnog iskustva
u različitim oblastima,
prepoznaje i razvija
potencijale pojedinaca
i omogućuje rad u
savremenom poslovnom
okruženju.***

Opšti podaci o kompaniji

Naziv: **DIN Philip Morris**

Delatnost: *Philip Morris International* u Srbiji posluje kroz dva pravna lica - *DIN „Fabrika duvana” a.d. Niš*, koja je proizvođač i uvoznik cigareta i *Philip Morris d.o.o. Beograd*, koji pruža usluge proizvođaču u oblasti marketinga, prodaje i distribucije.

Broj zaposlenih: 1153

Kontakt podaci za upite o praksama

Web: www.philipmorrisinternational.com

Informisanje o praksi

Zainteresovani studenti mogu se informisati o programu studentskih praksi na sajmovima na kojima DIN Philip Morris učestvuje (Sajam praksi i *Career Days*), ili na sajtu kompanije www.philipmorrisinternational.com (link: http://www.pmicareers.com/corporate/eng/working_with_us/internships.asp)

Uslovi za kandidate i obrazovni profili praktikanata

Imajući u vidu da praksa podrazumeva angažovanje praktikanata puno radno vreme, kompanija DIN Philip Morris ovaj program ne organizuje za učenike srednjih škola. Na praksu se primaju apsolvanti, studenti master i doktorskih studija i diplomci koji su diplomirali u poslednjih godinu dana. S obzi-

rom na to da se prakse realizuju u različitim sektorima kompanije, potencijalni praktikanti mogu biti različitih obrazovnih profila: studenti Ekonomskog, Filozofskog (psihologija, sociologija i sl.), Filološkog, Elektrotehničkog, Mašinskog, Poljoprivrednog, Fakulteta organizacionih nauka i mnogih drugih. Od kandidata se očekuju znanje engleskog jezika i poznavanje rada na računaru (*MS Office* paket), a u zavisnosti od odeljenja u kome će obavljati praksu i poznavanje specifičnih računarskih programa.

Trajanje prakse, radno vreme, plaćanje i ugovori

Prakse se organizuju tokom cele godine. U zavisnosti od obima projekta praksa može da traje od jednog meseca do godinu dana, a praktikanti su angažovani puno radno vreme. Svi studenti na praksi u kompaniji DIN Philip Morris primaju platu. Pre nego što počnu sa obavljanjem prakse, a u skladu sa Zakonom o radu, praktikanti potpisuju *Ugovor o delu*, na osnovu kojeg imaju pravo na osiguranje.

Kako i kada se prijaviti

Budući da se program organizuje tokom cele godine, zainteresovani studenti mogu da se prijave bilo kada. Radna biografija i ostali podaci dostavljaju se elektronskim putem, popunjavanjem aplikacije koja se može naći na sajtu kompanije: www.pmicareers.com. Od dodatnih dokumenata kandidati bi trebalo da dostave potvrdu apsolvetskog statusa ili potvrdu da su diplomirali u poslednjih godinu dana.

Proces selekcije

Prvi krug selekcije podrazumeva pregledanje prijave dospelih putem veb sajta, dok se sa kandidatima koji uđu u uži krug obavljaju razgovori.

Sadržaj prakse

Praksa u kompaniji DIN Philip Morris vezana je za različite projekte, u različitim sektorima. Obaveze praktikanta su navedene u *Ugovoru o delu* za svaki projekat. Svaki praktikant dobija mentora, plan i program prakse. Uloga mentora je višestruka – on uvodi praktikante u posao, daje im radne

zadatke, prati i evaluira njihov rad. Praktikantima se, takođe, pružaju mogućnosti za dodatnu obuku i sticanje specifičnih znanja i veština, u zavisnosti od potreba sektora i projekta u koji je praktikant uključen, kao i od interesovanja i potreba studenata na praksi.

Nakon prakse

Praktikanti nemaju obaveze prema kompaniji nakon prakse, osim ako to nije drugačije definisano *Ugovorom o delu*. Programom prakse, takođe, nije predviđeno da se praktikantima izdaju sertifikati. Ipak, praktikanti mogu na osnovu zasluga i na lični zahtev dobiti preporuku kompanije nakon obavljene prakse. Broj praktikanata koji se godišnje zaposle u kompaniji varira i zavisi uglavnom od potreba kompanije. Po dosadašnjoj statistici, oko 25% praktikanata godišnje ostane da radi u kompaniji nakon završetka prakse.

Drugi programi namenjeni studentima

Jedan od ključnih projekata kome kompanija DIN Philip Morris poklanja mnogo pažnje i energije jeste program **Partnerstvo za obrazovanje i razvoj zajednice (PECD)**, započet u Nišu 2004. godine. PECD predstavlja jedinstven program podrške obrazovanju u Srbiji, jer osim akademskog uspeha podstiče i nagrađuje studentske inicijative i aktivizam mladih u rešavanju nekih od problema zajednice u kojoj žive i rade. Jedna od osnovnih ideja ovog programa jeste želja da darovitim mladim ljudima pruži dodatnu motivaciju da nastave svoje obrazovanje u Nišu, da po završetku studija ostanu u svom gradu i da aktivno doprinose njegovom razvoju. PECD program se sastoji od dve osnovne komponente: pojedinačnih stipendija i stipendija za realizaciju projekata studentskih grupa. Programom su obuhvaćeni studenti četiri fakulteta Univerziteta u Nišu – Ekonomskog, Elektronskog, Mašinskog i Pravnog fakulteta. U proteklih pet godina trajanja programa, 220 studenata niškog Univerziteta dobilo je pojedinačne godišnje stipendije, a realizovan je i 51 studentski projekat usmeren ka unapređenju života u zajednici.

PricewaterhouseCoopers je

Mesto -

Za uspeh

Za širenje

Na kojem se osećaš prijatno

Za rast

Na kome se brine o drugima

Za isticanje

Na kome se ide dalje...

Informisanje o praksi

PWC informiše studente o programu radne prakse objavljivanjem oglasa u Politici, na sajtu Infostud i postavljanjem reklamnih plakata koji promovišu ovaj program. Osim toga, kompanija organizuje prezentacije na relevantnim fakultetima i učestvuje na manifestacijama kao što su Career Days i Bolji posao. PWC ima dobru saradnju sa fakultetima, studentskim udruženjima (AIESEC) i karijernim centrima (karijerni centar Ekonomskog fakulteta u Beogradu). Takođe, zainteresovani studenti mogu da nađu sve važne informacije o ovom programu na veb sajtu kompanije, koji se redovno ažurira.

Uslovi za kandidate i obrazovni profili praktikanata

Budući praktikanti uglavnom su studenti završnih godina različitih fakulteta ekonomskog usmerenja, ali i diplomci ili

Opšti podaci o kompaniji

Naziv: PriceWaterhouseCoopers d.o.o.

Delatnost: Pružanje revizorskih, poresko - pravnih i konsultantskih usluga

Broj zaposlenih: 142

Kontakt podaci za upite o praksama

Kontakt osoba: Mildreth Angelo i Bojana Radulović

Adresa: Omladinskih brigada 88a, Beograd

Telefon: 011 330 2100

Web: www.pwc.rs

studenti postdiplomskih studija. Najčešće su to studenti Ekonomskog, Saobraćajnog, Pravnog, Fakulteta organizacionih nauka, tehničkih fakulteta, fakulteta društvenih nauka, kao i privatnih fakulteta ekonomskog usmerenja. Podrazumeva se da kandidati odlično vladaju engleskim jezikom i da su računarski pismeni. Ipak, s obzirom na prirodu posla kojim se kompanija bavi, veoma je bitno, čak presudno, da kandidati imaju viziju, stav i motivaciju, jer je program zasnovan na stvarnim zaduženjima i veoma zahtevan.

Trajanje prakse, radno vreme, plaćanje i ugovori

Programi prakse se uglavnom realizuju krajem godine. U odeljenju revizije, koje prima najviše studenata, praksa se organizuje od novembra do februara, dok se u okviru drugih odeljenja praksa organizuje kada se za to ukaže prilika. Pre otpočinjanja radne prakse, koja traje tri do četiri meseca, studenti potpisuju *Sporazum o obavljanju prakse*. Tokom

ovog perioda praktikanti su angažovani puno radno vreme, a njihova zaduženja se ne razlikuju od zaduženja novozaposlenih kolega. Za obavljanje prakse praktikanti dobijaju novčanu nadoknadu u iznosu dovoljnom da pokrije troškove prevoza i hrane.

Kako i kada se prijaviti

Prijavljivanje za radnu praksu u kompaniji PriceWaterhouseCoopers moguće je isključivo putem veb sajta kompanije. Na sajtu se nalazi formular koji svaki kandidat popunjava i podnosi elektronskim putem. Kandidati se već tada opredeljuju, u odnosu na svoja interesovanja i obrazovanje, na kojoj poziciji odnosno u kom sektoru bi želeli da obavljaju praksu. Za svaku poziciju se raspisuje poseban konkurs. Osim ovako popunjene prijave nije potrebno priložiti druge dokumente. Po želji, kandidati mogu da dostave motivaciono pismo.

Proces selekcije

Pitanja na koja kandidati odgovaraju prilikom popunjavanja formulara za prijavu tiču se njihovih interesovanja, obrazovanja i iskustva, a koncipirana su tako da se stekne uvid u njihove kompetencije, od kojih se najviše cene inicijativa, lični razvoj i proaktivnost. Na osnovu odgovora biraju se osobe za koje je procenjeno da imaju jasnu viziju razvoja svoje karijere. Odabrani kandidati rade testove engleskog jezika i poznavanja rada na računaru, nakon čega učestvuju u grupnoj diskusiji. Tokom diskusije se procenjuju njihova opšta znanja i informisanost, ali iznad svega veštine poput snalažljivosti i načina na koji svoje znanje integrišu u timsko rešavanje zadatog problema. Nakon toga, sa najuspešnijim kandidatima se obavljaju razgovori.

Sadržaj prakse

Pre početka programa prakse menadžeri kompanije se sastaju da bi se dogovorili na kojim projektima će koji kandidat raditi (u odnosu na potrebe kandidata i mogućnosti kompanije). Svaki praktikant dobija svog mentora, u okviru *Sun & Shadow* programa. Takođe, svaki mentor ima svog supervizora. Praktikanti najpre prolaze kroz uvodni program, koji traje nešto više od nedelju dana. Cilj ovog programa jeste upoznavanje studenata sa karakteristikama, korporativnom

kulturom i metodologijom rada kompanije. Tokom ovog programa praktikanti dobijaju nekoliko bazičnih obuka iz različitih oblasti i započinju on-line program učenja. Ubrzo nakon toga, praktikanti se angažuju na unapred određenim projektima, dobijaju konkretna zaduženja i sa iskusnijim kolegama odlaze "na teren" kod klijenata. Njihova zaduženja su ista kao zaduženja novozaposlenih u kompaniji. Nakon dve nedelje, sa praktikantima se organizuje sastanak na kome oni mogu da daju sugestije kompaniji u vezi sa programom prakse, njegovim eventualnim nedostacima, svojim zaduženjima i slično. Praktikanti, sa druge strane, od starijih kolega sa kojima saraduju na projektu dobijaju povratne informacije o svom radu, savete i sugestije, kako pismenim tako i usmenim putem. Mentori, koji tokom celog programa prate rad praktikanata, na kraju prakse pišu finalni izveštaj o njihovom radu.

Nakon prakse

Praktikanti po završetku programa popunjavaju evaluacioni obrazac u kome procenjuju uspešnost prakse, daju svoje komentare i sugestije. Oko 60% studenata nakon prakse dobije ponudu za stalno zaposlenje. Izuzetni kandidati ponudu za posao dobijaju neposredno nakon završetka prakse.

Drugi programi namenjeni studentima

Kompanija organizuje i **prakse za studente kojima je to uslov za dobijanje diplome**. Ova vrsta prakse je volonterskog karaktera, a proces selekcije se uglavnom bazira na intervjuu. Trajanje ove vrste prakse varira u zavisnosti od potrebe. Kompanija, takođe, ima potpisan sporazum o obostranoj saradnji sa Ekonomskim fakultetom u Beogradu. Jedan od bitnih vidova ove saradnje je **organizovanje stručnih predavanja** od strane zaposlenih u kompaniji. Cilj predavanja je da se studenti upoznaju sa različitim aspektima posla sa kojima se profesionalci redovno susreću, ali iznad svega da im se pruži neka vrsta nadgradnje znanja koje stiču na fakultetu. Kompanija povremeno organizuje i **radionice sa studentima** različitih fakulteta.

**SOCIETE GENERALE
SRBIJA**

***Zakoračite u svet
profesionalizma,
timskog duha i
inovativnosti!***

Opšti podaci o kompaniji

Naziv: Societe Generale Banka Srbija

Delatnost: Banka

Broj zaposlenih: 1129

Kontakt podaci za upite o praksama

Kontakt osoba: Krstinja Ščepanovic, Jelena Đurov

Adresa: Bulevar dr. Zorana Đinđića 50 a/b

Telefon: : 011 301 9739; 011 222 0906

Mail: krstinja.scepanovic@socgen.com;
jelena.djurov@socgen.com

Informisanje o praksi

Societe Generale banka predstavlja svoje programe namenjene studentima na manifestacijama poput Sajma praksi i Career Days-a. Banka takođe saraduje sa relevantnim fakultetima i srednjim školama. Povremeno se organizuju prezentacije na fakultetima na kojima je obavljanje prakse obavezno (FEFA). O programu prakse u kompaniji studenti mogu da se informišu i putem e- maila.

Uslovi za kandidate i obrazovni profili praktikanata

U skladu sa programom koji se realizuje preko Global Compact mreže u Srbiji banka prima na praksu učenike srednjih ekonomskih škola, profila bankarski službenik. Svake godine

se na praksu primi oko petnaest učenika tog profila, ali se prilika pruža i pojedinim talentovanim srednjoškolicima drugih usmerenja. Kada su u pitanju prakse za studente, banka saraduje sa FEFA-om, Ekonomskim fakultetom, Fakultetom organizacionih nauka, Bankarskom akademijom i Višom poslovnom školom, a na praksu dolaze i studenti ostalih fakulteta kojima praksa u ovoj oblasti može biti od koristi za dalji profesionalni razvoj. Od kandidata se očekuje da vladaju engleskim jezikom, osnovnim računarskim programima (MS Office), a naročito je važno da pokažu komunikativnost i timski duh.

Trajanje prakse, radno vreme, plaćanje i ugovori

Prakse se organizuju tokom cele godine. Program prakse traje od dve nedelje do tri meseca. U ovom, unapred dogovorenom periodu praktikanti su angažovani na bazi punog radnog vremena. Praksa se organizuje u mestima u kojima Banka ima filijale. Pre početka prakse studenti potpisuju *Etički kodeks* ili *Kodeks profesionalnog ponašanja* koji se poštuje u Societe Generale banci. Praksa nije plaćena.

Kako i kada se prijaviti

Zainteresovani kandidati mogu da se prijave na praksu tokom cele godine. Najintenzivniji su letnji meseci (jun, jul i avgust) s obzirom na to da u ovom periodu najveći broj studenata ima vremena da se posvete praksi. U istom periodu na praksu dođe i veliki broj studenata iz inostranstva. Uobičajen način prijavljivanja je putem veb sajta kompanije, slanjem prijave i radnih biografija na e-mail adresu naznačenu na sajtu. Poželjno je da se pošalje i motivaciono pismo, te da sva prispela dokumenta budu i na srpskom i na engleskom jeziku.

Proces selekcije

Selekcija se obavlja tako što se najpre pregledaju pristigle prijave, a potom se sa kandidatima koji zadovoljavaju kriterijume obavlja razgovor u kome se ispituju njihove potrebe i interesovanja. Nakon razgovora piše se izveštaj za šefove odeljenja u kojima bi kandidati voleli da obavljaju praksu. Šefovi odeljenja potom obavljaju još jedan razgovor sa oda-

branim kandidatima, a nakon njihovog odobrenja kandidati počinju sa obavljanjem prakse.

Sadržaj prakse

Sadržaj prakse zavisi od njenog trajanja: ako je student na dvonedeljnoj praksi u ekspoziuri, imaće priliku da stekne opštu sliku o načinu njenog funkcionisanja i različitim obavezama i zaduženjima na različitim pozicijama (čime se bave lični bankar, kontrolor, upravnik ekspoziture i slično). Studenti koji su na praksi koja traje više od mesec dana imaju priliku da vreme provedu u različitim odeljenjima. Praktikanti koji će u banci provesti duži period uglavnom pohađaju obuku za novozaposlene. Pre početka obavljanja prakse, za praktikante se osmišljava program prilagođen njihovim interesovanjima, određuju se zadaci koje će obavljati i dodeljuju im se mentori.

Nakon prakse

Tokom 2009. godine kroz program radne prakse prošlo je oko 90 studenata, od kojih je dvoje primljeno u stalni radni odnos. Po završetku programa praktikanti dobijaju *Potvrdu o obavljenoj praksi*. U dogovoru sa kolegama sa kojima su praktikanti saradivali, mentori pišu i opšti utisak o kandidatima, procenjujući njihovu uspešnost. Na lični zahtev, praktikanti mogu da dobiju i preporuku.

Drugi programi namenjeni studentima

Na nivou Societe Generale grupacije, svake godine se realizuje projekat **Citizen Act**, biznis igra za studente iz celog sveta. Grupno prijavljivanje se vrši putem sajta, a studenti sami organizuju timove. Program se promovise preko AEI-SEC-a, FEFA-e, i drugih fakulteta gde se organizuju promocije programa koji je te godine aktuelan. Prijavljeni timovi prolaze različite etape, a u konsultaciji sa bankom dobijaju tokom celog procesa sva neophodna uputstva (o rokovima, od čega zavisi uspešnost, i sl). Najbolji studentski projekti dobijaju nagradu – sredstva za realizaciju projekta.

ERSTE Bank a.d. Novi Sad je deo ERSTE Bank Grupe, jedne od vodećih finansijskih grupacija u regionu Srednje i Istočne Evrope, sa preko 17,5 miliona klijenata u deset zemalja i više od 51 000 zaposlenih.

Osim programa praksi na lokalnom nivou u Srbiji ERSTE Bank organizuje i druge programe namenjene talentovanim studentima i postdiplomcima.

ERSTE Group Junior Trainee Programme

ERSTE Group Junior Trainee Programme (EGJTP) je intenzivan i inovativan program koji se sprovodi na nivou cele ERSTE Grupe. Ovaj program je namenjen mladim stručnjacima koji su tek završili osnovne ili napredne akademske studije i imaju malo ili uopšte nemaju radnog iskustva. EGJTP obuhvata osnovna i napredna znanja u različitim poslovnim oblastima u okviru ERSTE Grupe:

- Upravljanje rizicima
- Korporativno bankarstvo
- Organizacija / IT
- Upravljanje nekretninama i lizing

Kao dodatak, odlazak na nastavne module u različite zemlje i kompanije ERSTE Grupe učesnicima daju mogućnost za stvaranje odlične mreže kontakata i upoznavanje lokalnih specifičnosti različitih kultura.

Sadržaj EGJTP

Program učesnicima daje napredna znanja o bankarstvu i svakoj poslovnoj funkciji koja je uključena u Program. Takođe, učesnici stiču puno razumevanje procesa rada u različitim sektorima i poslovnim funkcijama kroz rotacije poslova.

Trajanje Programa

Program počinje u septembru 2010. i traje 12 meseci.

Jezik koji će se koristiti tokom programa

Zvaničan jezik Programa je engleski i celokupan sadržaj kurseva odvijaće se na ovom jeziku.

Ko može učesvovati u EGJTP?

Program je namenjen mladim stručnjacima koji su tek završili osnovne ili napredne akademske studije i imaju malo ili uopšte nemaju radnog iskustva.

Kandidati će proći kroz proces selekcije koji se sastoji iz:

- selekcije na osnovu CV-eva i motivacionih pisama
- dva kruga intervjuja
- testa poznavanja engleskog jezika
- psiholoških testova

Od kandidata se očekuju:

- Odlični rezultati tokom studija
- Izražena motivisanost za rad i učešće u Programu
- Fleksibilnost i otvorenost za rad van matične zemlje
- Odlično znanje engleskog jezika

Predavači na kursevima

Predavači na Programu su eksperti iz ERSTE Grupe, eksterni predavači sa različitih univerziteta i profesionalni treneri.

Kada će biti raspisan konkurs?

Konkurs će biti raspisan tokom aprila i maja meseca 2010. godine i biće oglašen na internet stranici ERSTE Bank a.d. Novi Sad - www.erstebank.rs

Danubia ERSTE Group Summer University

DANUBIA ERSTE Group Summer University je program u trajanju od četiri nedelje koji je organizovan u saradnji s Erste Group i sedam univerziteta iz srednje i istočne Evrope. Ovogodišnji DANUBIA program se odvija u Bukureštu, Beogradu, Bratislavi i Beču i studentima nudi izbor između dva modula: "Human Resource Management" i "Financial Services." Ovaj program omogućava studentima da kroz aktivno učešće obogate svoje akademsko znanje o odabranoj temi i istovremeno prošire svoje interkulturalne kompetencije.

Termin

Od 4. jula do 4. avgusta 2010.

Erste Group Summer University DANUBIA 2010 biće svečano otvorena u Bukureštu u nedelju 4. jula 2010. Program će biti zaključen u Beču u sredu 4. avgusta 2010. svečanom ceremonijom zatvaranja.

Ko se može prijaviti za učešće?

DANUBIA je otvorena za studente koji su trenutno na trećoj ili četvrtoj godini studija na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Svi kandidati prolaze proces selekcije koji se sastoji iz stručnog testa iz oblasti za koju su se prijavili i intervjuja sa predstavnicima Ekonomskog fakulteta i ERSTE Bank a.d. Novi Sad. Odlično znanje engleskog jezika je obavezno.

Kada će biti raspisan konkurs?

Konkurs će biti raspisan tokom aprila meseca 2010. godine i biće oglašen na internet stranici ERSTE Bank i Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Budi Vip student

www.jasamvip.rs

U novembru 2007. godine kompanija Vip mobile je pokrenula jedan od najvećih dugoročnih CSR projekata u oblasti visokog obrazovanja pod nazivom **Budi Vip student**, koji je posvećen razvoju budućih stručnjaka u oblasti telekomunikacija u Srbiji. Program već treću godinu zaredom zvanično podržavaju Ministarstvo za telekomunikacije i informaciono društvo, univerziteti i fakulteti u Beogradu, Novom Sadu, Nišu i Kragujevcu sa pravom učešća, kao i brojne studentske organizacije.

Telekomunikacije su kompetitivno tržište koje se svakog dana razvija i proširuje svoje usluge. Rad u oblasti telekomunikacija na najbolji način motiviše studente da kreativno razmišljaju, brzo reaguju, postavljaju iznova sebi nove ciljeve i stvaraju nove prilike. Zbog toga je projekat **Budi Vip student**, u isto vreme zahtevan i zabavan, namenjen upravo akademcima koji su sposobni da odgovore zahtevnoj industriji telekomunikacija, spremni da ulažu u sebe i svoje dalje obrazovanje i da se upoznaju sa svetom pravog biznisa na praksi u jednoj velikoj evropskoj telekomunikacionoj kompaniji.

Kroz ovaj projekat, Vip mobile svojim stipendistima prenosi znanje i iskustvo koje poseduje kao član mobilkom austria grupe. Istovremeno, kompanija aktivno i dugoročno ulaže u lokalnu zajednicu u kojoj posluje i omogućava mladima da svoje znanje i talenat iskoriste u svojoj zemlji i doprinesu daljem unapređenju ekonomije i celokupnog društva u Srbiji.

Vip mobile je u prve dve generacije Vip studenata uložio 250.000 evra, dok u treću generaciju 2009/2010 godine ulaže 120.000 evra. U protekle dve godine, stipendirano je 40 odličnih studenata IT i biznis orijentacije širom Srbije. Nakon završene letnje prakse, u Vipu ih je zaposleno osam, dok je petoro angažovano na pojedinačnim projektima.

Konkurs za treću generaciju stipendista otvoren je 19. januara i trajeće do 20. februara 2010. godine. Stručni žiri će, kroz tri eliminacione faze, krajem aprila izabrati novih 20 Vip studenata kojima će biti pružena prilika da u Vipu steknu i usavrše svoje znanje iz oblasti telekomunikacija.

Pravo učešća na konkursu imaju redovni studenti završnih godina osnovnih studija Elektrotehničkog (Tehničkog), Matematičkog, Saobraćajnog, Ekonomskog, Mašinskog i Fakulteta organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu i srodnih fakulteta državnih univerziteta u Nišu, Novom Sadu i Kragujevcu, sa prosečnom ocenom 8 i više i odličnim znanjem engleskog jezika i rada na računaru.

Najboljih 20 Vip studenata dobiće kao nagradu plaćenu školarinu za prvu godinu master/doktorskih studija na matičnom fakultetu, dvomesečnu plaćenu letnju praksu u Vipu, putovanje u Beč i posetu centrali mobilkom austria grupe i Telekoma Austria, mentorstvo senior menadžera Vipa, kao i Vip telefone i SIM kartice.

**FORUM
POSLOVNIH
LIDERA
SRBIJE**

Forum poslovnih lidera je prva mreža društveno odgovornih kompanija u Srbiji, osnovana 2008. godine s misijom da stimuliše razvoj društveno odgovornog poslovanja i uspostavi efikasne i održive CSR prakse u srpskom poslovnom sektoru.

Forum poslovnih lidera Srbije inspiriše, podržava i ohrabruje kompanije da kontinuirano poboljšavaju svoj uticaj na društvo, i sprovodi niz aktivnosti koje su usmerene na promovisanje CSR koncepta u poslovnom sektoru i široj javnosti. Kompanije-članice Foruma sprovode i zajedničke programe, usmerene na pojedine društvene probleme, nastojeći da na taj način povećaju efekat CSR projekata pojedinačnih kompanija i ostvare dodatnu vrednost koju umrežavanje i zajedničko delovanje donose.

Forum poslovnih lidera je član vodećih međunarodnih CSR mreža:

CSR 360 Global Partners Network
www.csr360gpn.org; www.bitc.org.uk

CSR Europe
www.csreurope.org

International Business Leaders Forum
www.iblf.org

---

www.fpl.rs
www.blf.rs

Kompanije-članice Foruma poslovnih lidera:

Stavovi izraženi u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost autora i njegovih saradnika i ne predstavljaju nužno zvaničan stav Ministarstva omladine i sporta.

